

Кайбер авазларның ачыкламасы

- [a°] – иренләшкән *a* авазы: **анá** [a°ná]
 [a] – ачык *a* авазы: **кайнáр** [қа°йна́р], **какаó** [какáо]
 [ö] – кыска әйтөлешле *o* сузыгы: **корым** [қõрõм]
 [ø] – кыска әйтөлешле *ø* сузыгы: **сөлгé** [сøлгé]
 [ы] – кыска әйтөлешле *ы* сузыгы: **ылыс** [ылы́с]
 [ë] – кыска әйтөлешле *э* сузыгы: **белém** [бèлém]
 [e] – озын әйтөлешле *э* сузыгы: **металл** [м°етáл]
 [э] – үзеннән алдагы тартыкның катылыгын белдерә торган озын әйтөлешле *э* сузыгы: **антénна** [антэннэй]
 [ў] – каты ирен-ирен сонанты: **таў** [та°ў]
 [ӯ] – йомшак ирен-ирен сонанты: **дәў** [дэў]
 [в] – өрелмәле ирен-ирен тартыгы: **вагóн** [вагóн]
 [қ] – кече тел *к* тартыгы: **каéк** [қа°йы́қ]
 [ғ] – кече тел *г* тартыгы: **кәғáзь** [кәғáз]
 [х] – кече тел *х* тартыгы: **хáк** [хá°қ]
 [х] – арткы тел *х* тартыгы: **халáт** [халáт]
 [уʏ] – сүз ахырындагы *у* сузыгы: **укў** [укўʏ]
 [үʏ] – сүз ахырындагы *ү* сузыгы: **үтү** [үтүʏ]
 [иʏ] – сүз ахырындагы *и* сузыгы: **әти** [әтиʏ]
 [ʈч] – саңгырау шаулы тел-аңкау аффрикатасы: **почта** [пóʈчты́],
кáрточка [кáртʏʈчкы́],
 [ʔ] – һәмзә: **маэмáй** [ма°'ма́й]

Шартлы кыскартылмалар

- алм. – алмашлык
 ис. – исем
 к. – карагыз
 кис. – кисәкчә
 мод. – модаль сүз
 рэв. – рәвеш
 сф. – сыйфат
 терк. – теркәгеч
 хэб. – хәбәрлек
 чаг. – чагыштырыгыз